

**ÅRSMELDING FOR KLAGENEMNDA VED
UNIVERSITETET I STAVANGER**

2018

INNHold

Medlemmer	3
Klagenemndas arbeid i 2018	4
Saker i Klagenemnda	5
Sakstyper og utfall 2018	5
Enhetsfordeling	9
Utvikling 2005-2018	9
Klagetilfang	10
Sakstyper	11
Saker ved fakultetene	11
Fusksaker	12
Medholdsprosent	13
Oppsummering	13
Reglement for Klagenemnda ved Universitetet i Stavanger	14
Utdrag fra Lov om universiteter og høyskoler	16
Forskrift om skikkethetsvurdering i høyere utdanning	19

Medlemmer

I perioden 01.01.18-31.12.18 har klagenemnda hatt følgende sammensetning:

Leder

Tingrettsdommer Tom F. Vold

Varamedlem for leder

Tingrettsdommer Mariann A. Svensen

Representanter for det vitenskapelige personalet

Ola Johan Settem, SV (fra 4/10-16)

Eva Jakobsson, UH(fra 4/10-16 til permisjon fra 1/8-18)

Kjersti Engan, TN (fra 1/8-18)

Personlige varamedlemmer

Helge Bøvik Larsen, TN

Kjersti Engan, TN

Mette Irene Hvalby, UH

Studentrepresentanter

Silje Madeleine Aalberg (til 31/6-18)

Sondre Å.Olsson (til 31/6-18)

Amalie Z. Gran (fra 30/8-18)

Erik Midtbø Kvamme (fra 30/8-18)

Personlige varamedlemmer

Stine Trulsen (til 31/6-18)

Erik Midtbø Kvamme(til 31/6-18)

Henrik Brown (fra 30/8-18)

I løpet av 2018 møtte varamedlem Helge Bøvik Larsen i 3 av klagenemndas møter, mens varamedlem Mette Irene Hvalby møtte i 1 av klagenemndas møter.

Sekretær og saksforbereder for klagenemnda i 2018 var juridisk rådgiver Ingrid Stokkeland ved Utdanningsavdelingen, utenom perioden oktober til november hvor juridisk rådgiver May Beate Reiestad overtok rollen.

Klagenemndas arbeid i 2018

Klagenemnda er et viktig element i kvalitetssikringsarbeidet på universitetet. Nemnda håper å kunne bidra til en rettferdig og forutsigbar regelanvendelse som sikrer studentene en saklig og upartisk behandling. Universitetets regelanvendelse sier noe om institusjonens innstilling overfor brukerne, og derved om kvaliteten på institusjonens tilbud. Klagenemndas sekretariat har hatt et godt samarbeid med universitetets faglige og administrative ledelse i forbindelse med saksbehandlingen. Klagenemnda antar at fortsatt samarbeid med fakultetene, særlig representert ved dekaner, instituttledere og fakultetsdirektører, vil kunne bidra til fortsatt økt kvalitet på det studieadministrative arbeidet.

Klagenemnda gir i en del saker generelle uttalelser om saksbehandlingen i fellesadministrasjonen og fakultetene. Det kan også gjelde saker hvor klager ikke gis medhold. Klagenemnda anser det som en viktig oppgave å formidle innsikt og erfaring fra klagesakene som universitetet kan bruke i den videre kvalitetssikring av studentforvaltningen. Universitetets administrasjon skal både være grensesetter og serviceorgan for rettighetsbevisste studenter, noe som krever en kontinuerlig vurdering av regler og praksis.

Klagenemndas generelle uttalelser er ikke bindende for institusjonen. Vi registrerer likevel at uttalelsene har blitt behandlet som positive innspill som har medvirket til en endring av praksis.

Det er en fordel at klagenemndas sekretariat organisatorisk er sentralt plassert i universitetsadministrasjonen. Sekretariatet har ofte vært i dialog både med fakultetene og studentene. Dette kan gjelde den enkelte sak og generelle uttalelser, herunder veiledning om klagereglene og klagenemndas kompetanse. Saksgangen og blant annet aktuelt regelverk ved klage er lagt ut på universitetets nettsider, slik at det skal være enklere for studentene å vite hvordan de skal gå frem ved en klage og hvilke saker som kan tas under behandling.

Saker i klagenemnda

Sakstyper og utfall 2018

Klagenemnda har hatt 9 møter i 2018, og har behandlet 89 saker. I tillegg kommer Klagenemndas årsmelding for 2017.

Nr.	Relevant § i reglementet	Sakstype	Utfall	Enhet
1		Årsmeldingen	Vedtatt	
2	III h	Fusk	Annullering og utestengning	SV
3	III h	Fusk	Annullering og utestengning	SV
4	III h	Fusk med påfølgende klage	Annullering og utestengning	SV
5	III h	Fusk med påfølgende klage	Annullering og utestengning	TN
6	III h	Fusk med påfølgende klage	Annullering og utestengning	TN
7	III h	Fusk	Annullering og utestengning	TN
8	III b	Klage over avslag på søknad om utveksling	Ikke medhold	TN
9	III h	Fusk	Frifunnet	TN
10	III h	Fusk	Annullering og utestengning	UH
11	III e nr.3	Formelle feil ved godkjenning av praksis	Avvises	UH
12	III d	Vedtatt om adgang til eksamen	Medhold	TN
13	III h	Fusk med påfølgende klage	Annullering og utestengning	UH

14	III e nr.3	Formelle feil ved gjennomføring av sensur	Ikke medhold	HV
15	III c	Vedtak om dispensasjon eller fritak for eksamen	Ikke medhold	HV
16	III h	Fusk med påfølgende klage	Annullering og utestengning	TN
17	III h	Fusk med påfølgende klage	Annullering og utestengning	TN
18	III h	Fusk	Annullering og utestengning	TN
19	III h	Fusk	Annullering og utestengning	SV
20	III d	Vedtak om adgang til eksamen	Ikke medhold	TN
21	III d	Vedtak om adgang til eksamen	Ikke medhold	TN
22	III h	Fusk	Annullering og utestengning	UH
23	III h	Fusk	Annullering og utestengning	UH
24	III h	Fusk	Annullering og utestengning	SV
25	III h	Fusk	Annullering og utestengning	SV
26	III h	Fusk	Annullering og utestengning	SV
27	III a	Vedtak om opptak	Ikke medhold	TN
28	III a	Vedtak om opptak	Ikke medhold	TN
29	III a	Vedtak om opptak	Ikke medhold	TN
30	III a	Vedtak om opptak	Ikke medhold	TN
31	III a	Vedtak om opptak	Ikke medhold	TN
32	III a	Vedtak om opptak	Ikke medhold	TN
33	III a	Vedtak om opptak	Ikke medhold	TN

34	III a	Vedtak om opptak	Ikke medhold	TN
35	III a	Vedtak om opptak	Ikke medhold	TN
36	III a	Vedtak om opptak	Ikke medhold	TN
37	III a	Vedtak om opptak	Ikke medhold	TN
38	III a	Vedtak om opptak	Ikke medhold	TN
39	III a	Vedtak om opptak	Ikke medhold	TN
40	III a	Vedtak om opptak	Ikke medhold	TN
41	III a	Vedtak om opptak	Ikke medhold	UH
42	III a	Vedtak om opptak	Ikke medhold	UK
43	III d	Vedtak om adgang til eksamen	Ikke medhold	UH
44	III h	Fusk	Annullering	HHUiS
45	III h	Fusk med påfølgende klage	Annullering	UH
46	III h	Fusk med påfølgende klage	Annullering og utestengning	HHUiS
47	III h	Fusk	Annullering	HHUiS
48	III h	Fusk med påfølgende klage	Annullering og utestengning	EVU
49	III h	Fusk	Annullering	UH
50	III h	Fusk	Annullering og utestengning	HHUiS
51	III h	Fusk	Annullering og utestengning	TN
52	III h	Fusk	Annullering og utestengning	SV
53	III j	Utestenging grunnet straffbare handlinger(politiattest)	Ikke utestengning	UH
54	III j	Utestenging grunnet straffbare handlinger(politiattest) med påfølgende klage	Utestengt	UH
55	III k	Skikkethetsvurdering med påfølgende klage	Ikke skikket	HV

56	III a	Vedtak om opptak	Ikke medhold	HV
57	III a	Vedtak om opptak	Ikke medhold	HV
58	III a	Vedtak om opptak	Ikke medhold	SV
59	III a	Vedtak om opptak	Ikke medhold	HV
60	III a	Vedtak om opptak	Ikke medhold	UH
61	III a	Vedtak om opptak	Ikke medhold	TN
62	III a	Vedtak om opptak	Ikke medhold	TN
63	III a	Vedtak om opptak	Ikke medhold	TN
64	III a	Vedtak om opptak	Ikke medhold	TN
65	III a	Vedtak om opptak	Ikke medhold	TN
66	III a	Vedtak om opptak	Ikke medhold	UH
67	III a	Vedtak om opptak	Ikke medhold	UH
68	III a	Vedtak om opptak	Ikke medhold	UH
69	III f	Vedtak om tap av studierett	Ikke medhold	HHUiS
70	III h	Fusk	Annullering	UH
71	III e pkt.3	Formelle feil ved gjennomføring av eksamen	Ikke medhold	UH
72	III d	Vedtak om adgang til eksamen	Ikke medhold	TN
73	III a	Vedtak om opptak	Ikke medhold	TN
74	III a	Vedtak om opptak	Ikke medhold	TN
75	III a	Vedtak om opptak	Ikke medhold	TN
76	III b	Vedtak om opptak til praksis	Ikke medhold	UH
77	III h	Fusk	Annullering	HHUiS
78	III h	Fusk	Frifunnet	HHUiS
79	III h	Fusk med påfølgende klage	Annullering og utestenging	SV
80	III h	Fusk med påfølgende klage	Annullering	HV
81	III d	Vedtak om adgang til eksamen	Vedtaket oppheves	TN
82	III d	Vedtak om adgang til eksamen	Ikke medhold	HV

83	III e pkt.3	Formelle feil ved ikke bestått praksis	Ikke medhold	UH
84	III a	Vedtak om opptak	Ikke medhold	TN
85	III h	Fusk	Trukket av fakultetet	HV
86	III h	Fusk	Annullering og utestengning	UH
87	III h	Fusk	Annullering og utestengning	UH
88	III h	Fusk	Annullering	HHUiS
89	III h	Fusk	Annullering og utestengning	TN
90	III h	Fusk	Annullering og utestengning	HHUiS

Enhetsfordeling

De 89 sakene er fordelt på følgende måte:

Det helsevitenskapelige fakultet: 9

Det samfunnsvitenskapelige fakultet: 10

Det teknisk-naturvitenskapelige fakultet: 38

Fakultet for utdanningsvitenskap og humaniora: 21

Fakultet for utøvende kunstfag:1

Handelhøgskolen:9

UiS- etter og videreutdanningen: 1

Utvikling fra 2005-2018

	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Antall saker	56	29	42	31	30	96	37	55	48	45	60	74	59	89
Antall møter	12	8	9	7	7	10	9	11	13	11	10	9	9	9

Fakultetsfordeling fra 2018

	2018
Det helsevitenskapelig fakultet	9
Det samfunnsvitenskapelige fakultet	10
Det teknisk-naturvitenskapelige fakultet	38
Fakultet for utdanningsvitenskap og humaniora	21
Fakultet for utøvende kunstfag	1
Handelshøyskolen	9
UiS etter og videreutdanning	1

Saksfordeling fra 2010-2018

	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Formelle feil (Ille)	18	12	14	8	14	5	5	6	4
Opptak	66	11	13	15	14	19	31	24	34
Fusk (+klager)	9	9	22	14	12	23	22	14	38
Annet	3	5	6	11	5	12	16	15	13

Medholdsprosenten fra 2010-2018

	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Prosentandel %	6,3	21,6	3,6	14,6	8,9	18,3	6,76	8,47	5,62

Klagetilfang

Antall saker til behandling i Klagenemnda har hatt en markant stigning i fra i fjor. Det er kun i 2010 omfanget var på et tilsvarende høyt nivå. Tabellen over viser at det har vært en markant økning i fusk, og noe for opptak. Fra 1.august 2017 gikk UiS fra tre til seks fakultet, og derfor viser denne årsmeldingen kun den nye fakultetsinndelingen fra 2018.

Klagenes fordeling på enhetene viser at Det teknisk- naturvitenskapelige fakultet(TN) har fremdeles høyest klage tilfang av fakultetene, hvor størsteparten er klager på vedtak om opptak. Av de 34 opptaksakene som er blitt behandlet i klagenemnda omhandler 24 av dem opptak til studier på TN. Fakultet for utdanningsvitenskap og humaniora har hatt en markant økning fra klage tilfanget i 2017 på 9 saker, til 2018 hvor tilfanget er på 21 saker. Når det gjelder de resterende fakultetene har de endret seg såpass fra 2017 at det ikke finnes sammenligningsgrunnlag.

Klagenemndas sekretariat er informert om at fakultetene selv tar klager til følge når de ser at det har blitt begått en feil. Dette er da gjerne basert på tidligere vedtak fra klagenemnda. Det er positivt at de tar nemndas vedtak til etterretning.

I 2018 ble det behandlet 38 fuskesaker, noe som er markant økning fra 2017. Klagenemnda er usikker på årsaken til den markante økningen. Av 38 saker endte 27 med annullering og utestengning, åtte kun med annullering og to saker endte med frifinnelse, samt en sak som fakultetet trakk like før behandling. 11 studenter påklagde vedtaket videre til Felles Klagenemnd. Alle de påklagde vedtakene ble stadfestet av Felles Klagenemnd.

Sakstyper

Saker ved fakultetene

De viktigste tendensene i 2018 kan beskrives slik:

Klagenemnda behandlet i 2018 fire saker vedrørende formelle feil, jf Reglement for klagenemnda punkt III bokstav e. Antall saker er på nivå med de to siste årene, noe som skiller seg fra tidligere år hvor det var over dobbelt så mange saker. Klagen var i 2018 fordelt på klage over formelle feil ved eksamen eller prøveavvikling (en sak), godkjenning av kurs eller praksis som er obligatorisk del av studiet (to saker), og gjennomføring av sensur (en sak). Det var altså ingen klager over avslag på søknad om selvalgt bachelorgrad og andre frie grader i 2018, noe det heller ikke har vært siden 2010. Fakultet for utdanningsvitenskap og humaniora hadde tre saker over formelle feil, mens Det helsevitenskapelige fakultetet hadde en sak.

Tre av klagen over formelle feil fikk ikke medhold i 2018. Den siste klagen over formelle feil ble avvist. Studenten mente det forelå en saksbehandlingsfeil ved behandlingen av hennes klage. Studenten følte seg urettferdig behandlet av både veileder og instituttets håndtering av klagen. Instituttet ga studenten medhold i sin klage over formelle feil med det resultat at praksisperioden ble annullert og at hun ikke har brukt noen av sine forsøk. Studenten opprettholdt klagen, da hun ikke ønsket å få bestått praksis uten å måtte gjennomføre ny periode. Nemnda oppfattet klagen dithen at studenten ønsket å få omgjort sluttvurderingen fra «ikke bestått» til «bestått». Nemnda viste til eksamensforskriften § 4-5 nr.2 c, som sier at vurdering av praksisopplæring ikke kan påklages. Nemnda avviste saken på denne bakgrunn, samt at den ikke har kompetanse til å overprøve de faglige vurderingene som ligger til grunn for en slik sluttvurdering.

Det har i 2018 vært 34 klager over vedtak om opptak til studium, fag eller emner som ikke klagebehandles av Samordna Opptak, jf Reglement for Klagenemnda punkt III bokstav a. Dette er en viss økning fra fjoråret, men likevel noe høyere enn de tidligere årene. Det er kun i 2010 man finner et høyere antall klager på dette. Antall klager over opptaket kan likevel ikke sammenlignes med 2010

da det var et unormalt høyt omfang som skyldtes det internasjonale opptaket. Det teknisk-naturvitenskapelige fakultet hadde alene 24 klager over opptaket. Av sakene som ble behandlet i Klagenemnda 2018 var det ingen som fikk medhold.

Videre var det syv klager over vedtak om å nekte oppmelding/adgang til eksamen (punkt III d) i 2018, som var på nivå med fjoråret. Det var kun en av disse klagenene som ble gitt medhold og ett hvor vedtaket ble opphevet.

De resterende klagende i 2018 fordeler seg på en saker over vedtak om dispensasjon eller fritak for eksamen eller prøve (punkt III d). To saker om utestengning grunnet straffbare forhold (politiattest, uhl § 4-9)) hvor kun den ene studenten ble utestengt. Nemnda behandlet kun en sak over vedtak om tap av studierett (punkt III f) og en sak vedrørende vedtak om opptak til praksis eller kurs (§ III b).

Klagenemnda har i tillegg behandlet en sak etter uhl § 4-10 om utestengning etter skikkethetsvurdering fra skikkethetsnemnda, hvor studenten ble funnet ikke skikket. Dette vedtaket ble påklaget til Felles klagenemnd, som opphevet klagenemnda sitt vedtak. Bakgrunnen for at vedtaket ble opphevet var at de mente at UiS sin vurderingen av om klageren ville ha nytte av en utvidet veiledning ikke var godt nok dokumentert, jf skikkethetsforskriften § 10. 1.ledd. Saken er sendt tilbake til fakultetet som har tilbudt studenten en ny praksisperiode. Det er pr. dags dato ikke kjent om studenten har takket ja til tilbudet.

Klagenemnda har ikke hatt noen saker til behandling vedrørende Lov om universiteter og høyskoler § 4-8 om utestengning og bortvisning (§ III i). Det ble ei heller behandlet saker etter henvisning fra styret (§ III l).

Fusksaker

Studentene benytter seg av to hovedtyper fusk. Den ene typen er fusk i eksamenslokalet, der studentene har medbrakt ulovlige hjelpemidler som for eksempel ordbøker de har notert i, kalkulatorer med ulovlig innhold, notater/bøker eller mobiltelefon. Den andre typen fusk er plagiering, og at studenten eventuelt i tillegg ikke har oppgitt sine kilder. Studentene kopierer medstudenters oppgaver, eller fra internett. I 2018 har Klagenemnda behandlet 38 saker vedrørende fusk, og dette er et mye høyere antall enn fjoråret. I 2018 var det fem saker vedrørende fusk i eksamenslokalet og 31 saker vedrørende plagiering. Den siste fuskesaken ble trukket av fakultetet like før behandlingen i klagenemnda.

Hovedregelen ved fusk er at forsettlig fusk resulterer i annullering og utestengelse i to semestre, og grov uaktsom fusk resulterer i annullering og utestengelse i ett semester. I 2018 resulterte 20 fusksaker i annullering og utestengning i to semestre, åtte fuskesaker resulterte i annullering og utestengning i ett semester, syv fusksaker resulterte i annullering av oppgaven. I tillegg var det to saker der studentene ble frifunnet for fuskanklagen.

De sakene som resulterte i to semesters utestengelse skyldtes selvfølgelig forsettlig fusk. En av fuskesakene hvor nemnda fant at det forelå forsettlig fusk, ble reaksjonen likevel kun annullering av oppgaven. Dette skyldtes at nemnda fant at det forelå omstendigheter/rettsvillfarelse som tilsa at dette var riktig reaksjon. Det er fortsatt et økende problem at det meste av fusksakene er forsettlig, altså fusk foretatt med viten og vilje.

11 fuskesak fra 2018 ble påklaget til Felles klagenemnd, hvorav alle ble stadfestet.

Medholdsprosent

I 5 av 89 saker fikk studenten medhold i sin klage/ble frifunnet i anklagen om fusk i 2018. Dette er en viss nedgang fra fjoråret, men likevel lavt når man ser på de elleve siste årene. Det er kun i 2012 medholdsprosenten har vært lavere.

Som nevnt tidligere ble det gitt medhold til studenten i en sak vedrørende klage over utestengning på grunn av straffbare forhold. Nemnda ga også medhold I tillegg ble altså to studenter som var anklaget for fusk frifunnet – noe som ikke skjer særlig ofte.

Oppsummering

Klagenemnda har hatt en markant økning av antall saker til behandling i 2018 enn i 2017. Sakene spenner seg over et vidt felt - ingen saker er like. Det er lagt ned et betydelig arbeid fra ledelsens, medlemmenes og sekretariatets side. Klagenemnda har hatt gode diskusjoner, og hvor ett vedtak har resultert i dissens. At fakultetene tar uttalelser fra klagenemnda til etterretning fremstår som positivt bidrag til god regelanvendelse og saksbehandling på fakultetene.

Reglement for Klagenemnda ved Universitetet i Stavanger

Vedtatt av Styret for Universitetet i Stavanger 02.04.2009 (sak 29/09).

Med hjemmel i Lov om universiteter og høyskoler (uhl) av 1.april 2005 nr 15 § 5-1 skal Universitetet i Stavanger ha en klagenemnd som skal behandle klager over enkeltvedtak og, etter styrets bestemmelse, andre saker for studentene.

I henhold til vedtak i styresak 96/05 skal klagenemnda behandle saker etter uhl §§ 4-8 - 4-10 om utestenging, og etter vedtak i styresak 08/06 skal nemnda også behandle klager over tap av studierett. Etter vedtak i styresak 29/09 skal nemnda også behandle klager over avslag på krav om innsyn etter offentlighetsloven.

I. Universitetet i Stavanger skal ha en klagenemnd som skal behandle klager over enkeltvedtak for studenter, jfr punkt III.

II. Klagenemnda består av 5 medlemmer med personlige varamedlemmer. Leder og varamedlem for leder skal følge de lovbestemte krav for lagdommere. Leder og varamedlem for leder skal ikke være ansatt ved institusjonen. To medlemmer og deres varamedlemmer skal være ansatt i vitenskapelig stilling ved institusjonen. Leder, medlemmene i vitenskapelig stilling og deres varamedlemmer oppnevnes med tre års funksjonstid.

To medlemmer og deres varamedlemmer skal være studenter, oppnevnt etter forslag fra StudentOrganisasjonen, med et års funksjonstid.

Det skal være minst to medlemmer av hvert kjønn. Medlem i styret ved institusjonen kan ikke være medlem i klagenemnda. Medlem som har medvirket ved saksbehandlingen eller avgjørelse i det påklagde saksforhold, kan ikke delta ved behandlingen av dette i klagenemnda. Et medlem med varamedlem blir stående inntil nytt medlem er oppnevnt, selv om funksjonstiden er utløpt. Et medlem fortsetter også til behandlingen av påbegynte saker er avsluttet.

III. Klagenemnda behandler følgende saker:

- a. Klager over vedtak om opptak til studium, fag eller emner som ikke klagebehandles av Samordna opptak.
- b. Klager over vedtak om opptak til praksis, laboratoriekurs, feltkurs og lignende.
- c. Klager over vedtak om dispensasjon eller fritak for eksamen eller prøve.
- d. Klager over vedtak om å nekte oppmelding/adgang til eksamen.
- e. Klager over formelle feil ved:
  1. eksamen- eller prøveavvikling
  2. gjennomføring av sensur
  3. godkjenning av kurs eller praksis som er obligatorisk del av studiet
  4. avslag på søknad om selvvalgt bachelorgrad og andre frie grader
- f. Klager over vedtak om tap av studierett.

g. Saker etter uhl § 4-7 om forsøk på fusk, eller hvor studenter forsettelig eller grovt uaktsomt har fusket.

h. Saker etter uhl § 4-8 om utestenging og bortvisning.

i. Saker etter uhl § 4-9 om utestenging grunnet straffbare forhold.

j. Saker etter uhl § 4-10 om utestenging etter skikkethetsvurdering fra skikkethetsnemnda.

k. Andre saker som styret henviser til behandling i klagenemnda.

IV. Klagenemnda avgjør saker i møte. Klagenemnda er vedtaksfør når lederen og tre andre medlemmer er til stede. Vedtak i saker etter uhl §§ 4-7 - 4-10 må treffes med minst to tredels flertall. Nemnda avgjør om det er grunn til å innkalle klageren til å møte for nemnda eller til å innhente uttalelser fra andre instanser.

V. Klagenemndas vedtak vedrørende punkt III a til og med f kan ikke påklages. Vedtak vedrørende punkt III g til og med k, jfr Lov om universiteter og høyskoler §§ 4-7, 4-8, 4-9 og 4-10, kan påklages til departementet eller særskilt oppnevnt klageorgan.

VI. For saksbehandlingen gjelder reglene i forvaltningsloven. Avgjørelsen skal foreligge innen tre uker hvis ikke særlige grunner gjør det nødvendig å bruke mer tid.

VII. Universitetsdirektøren utpeker sekretær for klagenemnda. Etter fullmakt fra lederen kan sekretæren sørge for forberedelse av saken.

UTDRAG FRA LOV OM UNIVERSITETER OG HØYSKOLER

§ 4-7. Annullering av eksamen eller prøve

(1) Styret selv eller institusjonens klagenemnd, jf. § 5-1, kan annullere eksamen eller prøve eller godkjenning av kurs hvis kandidaten

- a) ved hjelp av falskt vitnemål eller annen form for uredelig opptreden har skaffet seg adgang til å gå opp til vedkommende eksamen eller prøve, eller til å delta i vedkommende kurs, eller
- b) har forsøkt å fuske eller forsettlig eller grovt uaktsomt har fusket ved avleggelsen av, eller forut for endelig sensur av, vedkommende eksamen eller prøve, eller under gjennomføringen av vedkommende kurs.

- (2) Styret selv eller institusjonens klagenemnd, jf. § 5-1, kan annullere godskrivning eller godkjenning av utdanning, eller fritak for eksamen eller prøve, hvis kandidaten har oppnådd dette ved hjelp av falskt vitnemål eller annen form for uredelig opptreden.
- (3) Vedtak om annullering etter første og annet ledd kan påklages til departementet eller særskilt klageorgan oppnevnt av dette, jf. § 5-1 sjuende ledd.
- (4) Adgangen til annullering foreldes ikke.
- (5) Etter avgjørelse om annullering pliktes eventuelt vitnemål eller karakterutskrift tilbakelevert institusjonen. Blir ikke vitnemålet eller karakterutskriften tilbakelevert institusjonen i rett tid, kan denne kreve namsmannens hjelp til tilbakelevering i samsvar med reglene i tvangsfullbyrdslovens kap. 13.
- (6) Hvis vitnemålet kan danne grunnlag for autorisasjon for yrkesutøving, skal institusjonen gi melding om annulleringen til vedkommende myndighet.
- (7) Andre institusjoner under denne lov kan informeres om annullering av eksamen eller prøve. Departementet kan gi nærmere regler om informasjonsrutiner mv.
- Endret ved lov 19 juni 2009 nr. 96 (ikr. 1 aug 2009 iflg. res. 19 juni 2009 nr. 676).

§ 4-8. Utestenging og bortvisning

- (1) En student som tross skriftlig advarsel fra styret gjentatte ganger opptrer på en måte som virker grovt forstyrrende for medstudenters arbeid eller for virksomheten ved institusjonen ellers, kan etter vedtak av styret selv eller institusjonens klagenemnd, jf. § 5-1, bortvises fra nærmere bestemte områder ved institusjonen for inntil ett år. Hvis en student etter skriftlig advarsel fra styret fortsatt ikke respekterer slik bortvisning, kan styret selv eller institusjonens klagenemnd, jf. § 5-1, utestenge ham eller henne fra studiet og fratras retten til å gå opp til eksamen ved institusjoner under denne lov i inntil ett år. Andre universiteter og høyskoler under denne lov skal informeres om vedtaket.
- (2) En student som grovt klanderverdig har opptrådt på en slik måte at det er skapt fare for liv eller helse for pasienter, klienter, barnehagebarn, elever eller andre som studenten har å gjøre med som del i klinisk undervisning eller praksisopplæring, eller som gjør seg skyldig i grove brudd på taushetsplikt eller i grovt usømmelig opptreden overfor disse, kan etter vedtak av styret selv eller institusjonens klagenemnd, jf. § 5-1, utestenges fra studier med klinisk undervisning og praksisopplæring og fratras retten til å gå opp til eksamen i disse studiene ved institusjoner under denne lov i inntil tre år. Andre universiteter og høyskoler under denne lov skal informeres om vedtaket. Institusjonen skal informere Sosial- og helsedirektoratet om utestenging etter dette alternativ når det gjelder studenter som følger utdanninger som kan utløse rett til autorisasjon etter helsepersonelloven § 48 første ledd.
- (3) En kandidat som har opptrådt slik som beskrevet i § 4-7 første eller annet ledd, kan ved vedtak av styret selv eller institusjonens klagenemnd, jf. § 5-1, utestenges fra institusjonen og fratras retten til å gå opp til eksamen ved institusjoner under denne lov i inntil ett år. Slik adgang til utestenging gjelder ikke for stipendiater ansatt ved institusjonen ph.d.-graden avlegges ved. Andre universiteter og høyskoler under denne lov skal informeres om vedtaket. Departementet gir nærmere regler om informasjonsrutiner mv.
- (4) Vedtak om bortvisning eller utestenging treffes med minst to tredels flertall. Vedtak om slik reaksjon kan påklages av studenten etter reglene i forvaltningsloven. Departementet eller særskilt klageorgan oppnevnt av dette, jf. § 5-1 sjuende ledd, er klageinstans.
- (5) Kandidaten har rett til å la seg bistå av advokat eller annen talsperson fra sak om bortvisning eller utestenging er reist, eventuelt fra skriftlig advarsel etter første ledd er gitt. Utgiftene til dette dekkes av institusjonen.
- Endret ved lover 12 des 2008 nr. 105 (ikr. 1 jan 2009 iflg. res. 12 des 2008 nr. 1340), 19 juni 2009 nr. 96 (ikr. 1 aug 2009 iflg. res. 19 juni 2009 nr. 676).

§ 4-9. Utestenging grunnet straffbare forhold – politiattest

(1) I studier der studenter kommer i kontakt med pasienter, klienter, barnehagebarn, elever eller andre som del av klinisk undervisning eller praksisopplæring, kan det kreves at studentene legger frem politiattest ved opptak til, eller underveis i studiet.

(2) Politiattesten skal vise om vedkommende er siktet, tiltalt eller dømt for seksuelle overgrep, grove voldsforbrytelser eller straffbare forhold vedrørende besittelse og bruk eller omsetning av narkotiske stoffer eller medikamenter. Hvis det er gitt særlige regler om politiattest for bestemte typer yrkesutøving, gjelder disse tilsvarende for studenter som deltar i praksisopplæring eller klinisk undervisning.

(3) Den som er dømt for forhold som innebærer at hun eller han må anses som uskikket til å delta i arbeid med pasienter, klienter, barnehagebarn, elever eller andre, kan utestenges fra praksisopplæring eller klinisk undervisning hvor slik deltakelse må anses som uforsvarlig på grunn av den kontakt studenten får med disse i denne forbindelse.

(4) Den som er siktet eller tiltalt for straffbart forhold som omtalt i annet ledd, jf. åttende ledd, kan utestenges fra praksisopplæring eller klinisk undervisning til rettskraftig dom foreligger eller saken er henlagt, hvis dette er nødvendig av hensyn til sikkerhet eller behandlingsmiljø for pasienter, klienter, barn, elever eller andre som studenten vil komme i kontakt med i denne forbindelse.

(5) En nasjonal nemnd oppnevnt av departementet avgjør, etter uttalelse fra styret selv eller institusjonens klagenemnd, om studenten skal nektes retten til å delta i klinisk undervisning eller praksisopplæring. Forvaltningsloven § 42 gjelder tilsvarende. Nemnda skal ha fem medlemmer. Lederen skal fylle de lovbestemte kravene til lagdommer, og to av medlemmene skal oppnevnes etter forslag fra studentenes organisasjoner.

(6) Departementet eller særskilt klageorgan oppnevnt av dette, jf. § 5-1 sjuende ledd, er klageinstans for nemndas vedtak.

(7) Studenten har rett til å la seg bistå av advokat eller annen talsperson fra sak om utestenging fra klinisk undervisning eller praksisopplæring er reist i den nasjonale nemnda. Utgiftene til dette dekkes av institusjonen.

(8) Kongen gir forskrifter om hvilke studier som skal omfattes av første ledd, om hvilke straffbare forhold som kan føre til utestenging, og om saksbehandlingen.

§ 4-10. Utestenging etter skikkethetsvurdering

(1) Kongen kan fastsette at i enkelte utdanninger skal institusjonen vurdere om den enkelte student er skikket for yrket. Skikkethetsvurdering skal foregå gjennom hele studiet.

(2) Vitnemål for fullført utdanning forutsetter at studenten er vurdert som skikket for yrket.

(3) Styret selv eller institusjonens klagenemnd, jf. § 5-1, kan etter innstilling fra en egen skikkethetsnemnd vedta at en student ikke er skikket for yrket. En student som ikke er skikket for yrket, kan utestenges fra studiet.

(4) Vedtak om at en student ikke er skikket og om utestenging, treffes med minst to tredels flertall. Vedtak kan påklages av studenten etter reglene i forvaltningsloven. Departementet eller særskilt klageorgan oppnevnt av dette, jf. § 5-1 sjuende ledd, er klageinstans.

(5) Studenten har rett til å la seg bistå av advokat eller annen talsperson fra sak er reist i skikkethetsnemnda. Utgiftene til dette dekkes av institusjonen.

(6) Departementet gir forskrift om skikkethetsvurdering i de enkelte utdanninger.

§ 5-1. Klagenemnd og særskilte nasjonale klageorgan

(1) Universiteter og høyskoler skal opprette en klagenemnd som skal behandle klager over enkeltvedtak og, etter styrets bestemmelse, andre klagesaker for kandidatene.

(2) Klagenemnda skal ha fem medlemmer med personlige varamedlemmer. Leder og varamedlem for leder skal fylle de lovbestemte krav for lagdommere. Leder og varamedlem for leder skal ikke være ansatt ved institusjonen. To av medlemmene skal være studenter.

(3) Representanter for institusjonens eier eller medlem av institusjonens styre kan ikke være medlem av klagenemnda.

(4) Klagenemnda er vedtaksfør når lederen eller varamedlem for leder og to andre medlemmer er til stede.

(5) Klagenemndas vedtak i klagesaker kan ikke påklages.

(6) Departementet kan gi forskrift om saksbehandlingen i klagesaker.

(7) Departementet kan opprette særskilte nasjonale klageorgan som skal behandle klager over enkeltvedtak for bestemte områder.

Endret ved lov 19 juni 2009 nr. 96 (ikr. 1 aug 2009 iflg. res. 19 juni 2009 nr. 676).

§ 5-2. Klage over formelle feil ved eksamen

(1) Den som har vært oppe til eksamen eller prøve, kan klage over formelle feil innen tre uker etter at han eller hun er eller burde være kjent med det forhold som begrunner klagen. Slik klage avgjøres av styret selv eller institusjonens klagenemnd.

(2) Hvis det er begått feil som kan ha hatt betydning for kandidatens prestasjon eller bedømmelsen av denne, skal sensurvedtaket oppheves. Hvis feilen kan rettes opp ved ny sensur av innleverte arbeider, foretas ny sensurering. I motsatt fall holdes ny eksamen eller prøve med nye sensorer. Karakterfastsetting ved ny sensurering etter denne paragraf kan påklages etter reglene i § 5-3.

(3) Er krav om begrunnelse for eller klage over karakterfastsettingen fremsatt, løper klagefristen etter denne paragraf fra kandidaten har fått begrunnelsen eller endelig avgjørelse av klagen foreligger.

(4) Finner styret eller klagenemnden at det er begått formelle feil, og det er rimelig å anta at dette kan ha hatt betydning for en eller flere kandidaters prestasjon eller bedømmelse av denne, kan det bestemmes at det skal foretas ny sensurering eller holdes ny eksamen eller prøve.

Endret ved lov 19 juni 2009 nr. 96 (ikr. 1 aug 2009 iflg. res. 19 juni 2009 nr. 676).

Forskrift om skikkethetsvurdering i høyere utdanning.

Fastsatt av Kunnskapsdepartementet 30. juni 2006 med hjemmel i lov 1. april 2005 nr. 15 om universiteter og høyskoler § 4-10 sjette ledd.

§ 1. Virkeområde

Skikkethetsvurdering etter lov om universiteter og høyskoler § 4-10, skal foregå ved følgende utdanninger:

1. barnehage- og førskolelærerutdanning
2. Pedagogiske utdanninger som tilfredsstiller kravene til å bli tilsatt i undervisningsstilling i grunn- eller videregående skole, jf. kapittel 14 i forskrift 23. juni 2006 nr. 724 til opplæringslova
3. audiograf (audiolog),
4. barnevernspedagog,
5. bioingeniør
6. ergoterapeut
7. farmasøyt(inkludert reseptar)
8. fysioterapeut
9. jordmor
10. klinisk ernæringsfysiolog,
11. lege,
12. optiker,
13. ortopediingeniør,
14. psykolog,
15. radiograf,
16. sosionom,
17. sykepleier,
18. tannlege,
19. tannpleier,
20. tanntekniker,
21. vernepleier,
22. paramedicutdanning,
23. profesjonsutdanning i teologi,
24. trafikklærerutdanning,
25. logopedutdanning,
26. utdanninger i spesialpedagogikk
27. tolkeutdanningene i tegnspråk.

Endret ved forskrifter 27 mai 2010 nr. 728, 11 juni 2013 nr. 597, 17 juni 2016 nr. 678 (i kraft 1 juli 2016).

§ 2. Definisjon og formålet med skikkethetsvurdering

Skikkethetsvurdering skal avdekke om studenten har de nødvendige forutsetninger for å kunne utøve yrket. En student som utgjør en mulig fare for liv, fysisk og psykisk helse, rettigheter og sikkerhet til

de pasienter, brukere, barnehagebarn, elever, eller andre studenten vil komme i kontakt med under praksisstudiene eller under fremtidig yrkesutøvelse, er ikke skikket for yrket.

Løpende skikkethetsvurdering av alle studenter skal foregå gjennom hele studiet og skal inngå i en helhetsvurdering av studentens forutsetninger for å kunne fungere i yrket.

Hvis det er begrunnet tvil om en student er skikket, skal det foretas en særskilt skikkethetsvurdering. Forvaltningslovens regler om saksbehandling gjelder ved særskilt skikkethetsvurdering.

0 Endret ved forskrift 28 juni 2016 nr. 830 (i kraft 1 juli 2016).

§ 3.Vurderingskriterier for lærer- og spesialpedagogiske utdanninger

En student er uskikket i utdanningene som nevnt i § 1 nr. 1, 2, 24 og 26 dersom ett eller flere av følgende kriterier er oppfylt:

- a) studenten viser manglende vilje eller evne til omsorg og til å lede læringsprosesser for barn, unge og voksne i samsvar med mål og retningslinjer for barnehagens og skolens virksomhet.
- b) studenten viser manglende vilje eller evne til å ha oversikt over hva som foregår i en barnegruppe eller klasse og ut fra dette skape et miljø som tar hensyn til barn, unge og voksnes sikkerhet og deres psykiske og fysiske helse.
- c) studenten unnlater å ta ansvar som rollemodell for barn, unge og voksne i samsvar med mål og retningslinjer for barnehagens og skolens virksomhet.
- d) studenten viser manglende vilje eller evne til å kommunisere og samarbeide med barn, unge og voksne.
- e) studenten har problemer av en slik art at han/hun fungerer svært dårlig i forhold til sine omgivelser.
- f) studenten viser for liten grad av selvinnsikt i forbindelse med oppgaver i studiet eller kommende yrkesrolle.
- g) studenten viser manglende vilje eller evne til å endre uakseptabel adferd i samsvar med veiledning.
- h) studenten viser truende eller krenkende atferd i studiesituasjonen.

0 Endret ved forskrifter 8 juli 2013 nr. 872, 28 juni 2016 nr. 830 (i kraft 1 juli 2016).

§ 4.Vurderingskriterier for logoped-, helse- og sosialfagutdanningene og tolkeutdanning i tegnspråk

En student er uskikket i utdanningene som nevnt i § 1 nr. 3 til og med 22, 25 og 27 dersom ett eller flere av følgende kriterier er oppfylt:

- a) studenten viser manglende vilje eller evne til omsorg, forståelse og respekt for elever, pasienter, klienter eller brukere.
- b) studenten viser manglende vilje eller evne til å samarbeide og til å etablere tillitsforhold og kommunisere med elever, pasienter, klienter, brukere, pårørende og samarbeidspartnere.
- c) studenten viser truende eller krenkende atferd i studiesituasjonen.
- d) studenten misbruker rusmidler eller tilegner seg medikamenter på ulovlig vis.
- e) studenten har problemer av en slik art at han/hun fungerer svært dårlig i forhold til sine omgivelser.
- f) studenten viser for liten grad av selvinnsikt i forbindelse med oppgaver i studiet og kommende yrkesrolle.
- g) studenten viser uaktsomhet og uansvarlighet som kan medføre risiko for skade av elever, pasienter, klienter eller brukere.

h) studenten viser manglende vilje eller evne til å endre uakseptabel adferd i samsvar med veiledning.

0 Endret ved forskrift 28 juni 2016 nr. 830 (i kraft 1 juli 2016).

§ 5.Vurderingskriterier for profesjonsutdanningen i teologi

En student er uskikket i utdanningen som nevnt i § 1. nr. 23 dersom ett eller flere av følgende kriterier er oppfylt:

a) studenten viser manglende vilje eller evne til omsorg, forståelse, innlevelse og respekt for de mennesker de møter i sitt arbeid.

b) studenten viser manglende vilje eller evne til å samarbeide og til å etablere tillitsforhold og kommunisere med mennesker i sårbare livssituasjoner, pårørende og samarbeidspartnere.

c) studenten viser manglende vilje eller evne til å skape et miljø som tar hensyn til barns, unges og voksnes sikkerhet og deres psykiske og fysiske helse.

d) studenten viser truende eller krenkende atferd i studiesituasjonen eller overfor brukere, konfidenter eller barn, unge og voksne i sårbare livssituasjoner.

e) studenten unnlater å ta ansvar som rollemodell for barn og unge.

f) studenten har problemer av en slik art at han/hun fungerer svært dårlig i forhold til sine omgivelser.

g) studenten viser for liten grad av selvinnsikt i forbindelse med oppgaver i profesjonsutdanningen og kommende yrkesrolle.

h) studenten viser manglende vilje eller evne til å endre uakseptabel adferd i samsvar med veiledning.

i) studenten er ikke i stand til å utføre de yrkesmessige handlinger praksis krever.

0 Tilføyd ved forskrift 28 juni 2016 nr. 830 (i kraft 1 juli 2016).

§ 6.Informasjon til studentene

Den enkelte utdanningsinstitusjon har plikt til å gi tilstrekkelig og relevant informasjon om studienes innhold, herunder om at studenter vil bli skikkethetsvurderte. Ved studiestart skal utdanningsinstitusjonen sørge for at alle studentene får informasjon om reglene om skikkethet etter universitets- og høyskoleloven og denne forskriften.

0 Endret ved forskrift 28 juni 2016 nr. 830 (i kraft 1 juli 2016, tidligere § 5).

§ 7.Skikkethetsnemnd

Styret selv skal oppnevne en skikkethetsnemnd. Nemnda skal bestå av:

- en faglig leder for avdeling eller fakultet for lærerutdanningen eller helse- eller sosialfagutdanningene, eller tilsvarende funksjon

- en faglig studieleder for lærerutdanningen eller helse- eller sosialfagutdanningene, eller tilsvarende funksjon

-

- to representanter fra praksisfeltet

- to faglærere

0

- to studentrepresentanter
- en ekstern representant med juridisk embetseksamen.

Medlemmer oppnevnes for tre år av gangen. Studentrepresentantene oppnevnes for ett år. Faglig leder for avdeling eller fakultet eller tilsvarende funksjon, er nemndas leder.

Minst to tredjedeler av nemndas medlemmer skal være til stede ved saksbehandlingen.

0 Endret ved forskrift 28 juni 2016 nr. 830 (i kraft 1 juli 2016, tidligere § 6).

§ 8. Institusjonsansvarlig

Styret oppnevner en eller flere ansatte ved institusjonen som institusjonsansvarlige for skikkethetsvurderingen. Det kan oppnevnes stedfortreder for institusjonsansvarlige.

Institusjonsansvarlige kan være medlem av skikkethetsnemnda.

0 Endret ved forskrift 28 juni 2016 nr. 830 (i kraft 1 juli 2016, tidligere § 7).

§ 9. Tvilsmelding

Tvil om en students skikkethet meldes skriftlig til institusjonsansvarlig. Den som leverer tvilsmelding, regnes ikke som part i saken.

Tvilsmeldinger som er åpenbart ugrunnet skal ikke behandles av institusjonsansvarlig.

0 Endret ved forskrift 28 juni 2016 nr. 830 (i kraft 1 juli 2016, tidligere § 8).

§ 10. Behandling hos institusjonsansvarlig

Studenten skal varsles skriftlig om at det foreligger begrunnet tvil om vedkommendes skikkethet. Institusjonsansvarlig skal innkalle studenten til vurderingssamtale, og sørge for at saken blir så godt opplyst som mulig. Studenten skal få tilbud om utvidet oppfølging og veiledning med mindre det er åpenbart at slik oppfølging ikke er egnet til å hjelpe studenten. Praksisperioder kan utsettes fra tvilsmelding er mottatt til etter at utvidet veiledning er avsluttet, eller til saken er avgjort.

Fra vurderingssamtalen skal det lages skriftlig referat, som inneholder en beskrivelse av saksforholdet og eventuelle planer for utvidet oppfølging og veiledning av studenten.

Hvis utvidet oppfølging og veiledning ikke medfører den nødvendige endring og utvikling hos studenten, skal institusjonsansvarlig fremme saken for skikkethetsnemnda.

0 Endret ved forskrift 28 juni 2016 nr. 830 (i kraft 1 juli 2016, tidligere § 9).

§ 11. Behandling i skikkethetsnemnda

Saker som fremmes for skikkethetsnemnda skal følges av all skriftlig dokumentasjon i saken. Nemnda skal utrede saken ytterligere dersom det er nødvendig.

Studenten skal varsles i god tid om tidspunktet for møtet, og gjøres kjent med sakens opplysninger. Studenten skal ha mulighet til å legge frem sine synspunkter for nemnda før møtet.

Nemnda lager en innstilling til styret eller institusjonens klagenemnd med en vurdering av hvorvidt studenten er skikket eller ikke, hvorvidt studenten bør utestenges helt eller delvis fra den aktuelle utdanningen, samt lengden på utestengingsperioden og eventuelle vilkår for at studenten skal få gjenoppta utdanningen. Uenighet i nemnda skal begrunnes og fremgå i innstillingen.

0 Endret ved forskrift 28 juni 2016 nr. 830 (i kraft 1 juli 2016, tidligere § 10).

§ 12. Behandling i styret/institusjonens klagenemnd og utestengingsperiode

På bakgrunn av skikkethetsnemndas innstilling fatter styret selv eller institusjonens klagenemnd vedtak om at en student ikke er skikket etter reglene i lov om universiteter og høyskoler § 4-10 tredje ledd og fjerde ledd. Det skal ikke utstedes vitnemål for den aktuelle utdanningen til en student som er funnet ikke-skikket.

Hvis en student som er funnet ikke-skikket skal utestenges fra utdanningen, skal det fattes særskilt vedtak om dette. Studenten kan utestenges fra utdanningen i inntil fem år. Ved kortere utestenging kan styret eller institusjonens klagenemnd stille vilkår som må være oppfylt før utdanningen gjenopptas.

Vedtaket om utestenging skal opplyse studenten om at han/hun ikke kan søke eller ta imot plass ved tilsvarende utdanninger ved institusjoner under lov om universiteter og høyskoler i utestengingsperioden, og at han/hun må søke nytt opptak dersom utdanningen skal gjenopptas etter utestengingsperioden.

0 Endret ved forskrift 28 juni 2016 nr. 830 (i kraft 1 juli 2016, tidligere § 11).

§ 13. (Opphevet)

0 Opphevet ved forskrift 28 juni 2016 nr. 830 (i kraft 1 juli 2016).

§ 14. Ikrafttredelse

Denne forskrift trer i kraft 1. august 2006. Samtidig oppheves forskrift 10. oktober 2005 nr. 1193 om skikkethetsvurdering i lærerutdanningene.